

18

Uit de praktijk

Voorlichting en onderzoek VOG jongeren

In 2016 is Justis, de screeningsautoriteit van het ministerie van Veiligheid en Justitie, gestart met een voorlichtingstraject voor jongeren over de Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG).¹ Eerder onderzoek heeft uitgewezen dat jongeren en jeugdprofessionals de kansen op het krijgen van een VOG vaak te laag inschatten. Er is bovendien sprake van een gebrek aan inzicht in het beoordelingskader van de VOG.² Met het voorlichtingstraject wil Justis, ook in 2017, onjuiste beeldvorming bijsturen en misverstanden over het verkrijgen van de VOG wegnemen.

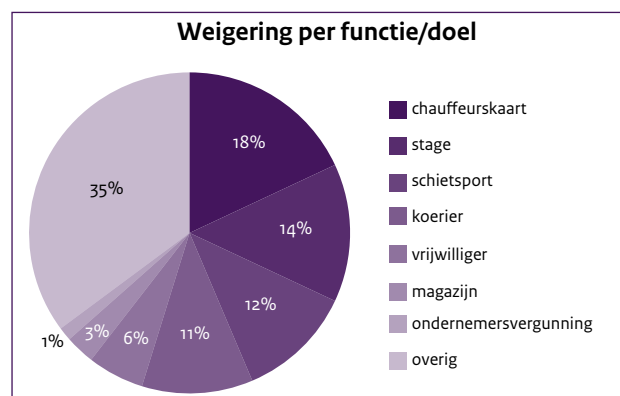
Cijfers: de VOG aanvraag tot 23 jaar

De Verklaring Omtrent het Gedrag wordt steeds vaker aangevraagd bij Justis. In 2016 vroegen circa 194.900 jongeren onder de 23 jaar een VOG aan.³ 500 van hen kregen geen VOG. Dat betekent dat slechts 0,25% van het aantal aanvragers is geweigerd. Van de jongeren die in 2016 een VOG aanvroegen, hadden circa 18.200 jongeren een strafblad. 97,3% van hen kreeg een VOG. 500 kregen geen VOG. Dat is 2,7% van het aantal jongeren met een strafblad.

De cijfers over 2016 zijn vergelijkbaar met die van 2015, toen er sprake was van 438 weigeringen: 0,26% van het totaal aantal VOG aanvragen in de leeftijdscategorie tot 23 jaar. De genoemde 438 weigeringen zijn in 2015 door Justis nader onderzocht, via een verkenning.⁴ De verkenning wees uit dat de 438 weigeringen betrekking hadden op (meerdere) ernstige tot zeer ernstige

delicten.⁵ De meeste jongeren kregen geen VOG vanwege een geweldsdelict of een vermogensdelict.

In het onderstaande diagram is weergegeven met welk doel de betreffende 438 jongeren de VOG aanvroegen.

¹ Tweede Kamer, 2015–2016, 34 300 VI, nr. 78.

² Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nr. 1516.

³ De cijfers over 2016 zijn globale cijfers.

⁴ Tweede kamer, 2015–2016, 34 300 VI, nr. 101.

⁵ Tweede Kamer, 2016-2017, 34 550 VI, nr. 98.

Het voorlichtingstraject

Meer duidelijkheid scheppen over het (geringe) weigeringspercentage en de redenen voor afwijzing zijn twee belangrijke ingrediënten van het voorlichtingstraject waaraan Justis op dit moment vorm geeft. De middelen en acties die Justis inzet om jongeren en jeugdprofessionals beter te informeren over de VOG zijn breed, en divers. Medewerkers van Justis hebben VOG voorlichting gegeven aan onder meer het Openbaar Ministerie, de Mbo-raad, scholen en de gemeenten Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. Verder heeft Justis communicatiemiddelen ontwikkeld die jongeren in eenvoudige taal uitleg geven over de VOG procedure. Ook in het voorlichtingstraject in 2017 zal de belevingswereld en het begripsniveau van de jongeren centraal staan. Justis heeft in januari 2017 twee korte filmpjes voor jongeren en jeugdprofessionals gepubliceerd, en werkt aan de ontwikkeling van een jongerenwebsite.

De VOG filmpjes voor jongeren en jeugdprofessionals zijn te vinden op de website van Justis: www.justis.nl/jongeren. Voor meer informatie over de VOG kunt u terecht op: www.justis.nl/vog.

VOG als effectief screeningsinstrument

Dat de VOG een effectief instrument is, blijkt uit het rapport 'Een verkenning rond het meten van de effectiviteit van de Verklaring Omtrent het Gedrag' die het onderzoeksbureau Ateno in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) heeft uitgevoerd.⁶ De onderzoeksresultaten onderschrijven de positieve effecten van screening. Er gaat een duidelijk preventieve werking uit van de VOG.⁷ De VOG is daarmee een belangrijk instrument tegen criminaliteit, zonder afbreuk te doen aan het bieden van perspectief, namelijk: een tweede kans bieden waar dat kan.

Over Justis

De samenleving is onderhevig aan technologische veranderingen waarin ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en informatie en data alle grenzen overschrijden. In deze complexe samenleving willen mensen zich veilig voelen wanneer ze zaken doen met anderen en ze willen dat hun dierbaren veilig zijn, vooral wanneer die zich in een kwetsbare positie bevinden. Justis beoordeelt de betrouwbaarheid van personen en organisaties en draagt op die manier bij aan de rechtsstaat en een veiliger samenleving.

⁶ Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, 2017, rapport 'Eens een dief, altijd een dief? Een verkenning rond het meten van de effectiviteit van de Verklaring Omtrent het Gedrag.

⁷ Tweede kamer, 2016-2017, 34 550 VI, nr. 98.